

Scenariusz zajęć

WIELKANOC W NASZYCH DOMACH

PRZEDMIOT: Edukacja polonistyczna

Klasa: 1 szkoła podstawowa

CZAS REALIZACJI: 1 godzina 1 lekcyjna (45 minut).

Zagadnienia:

Tradycje i wierzenia ludowe związane z Wielkanocą, kształtowanie umiejętności czytania i pisania

METODY I FORMY PRACY:

- Burza mózgów, Pogadanka Praca w grupach komputerem Gry interaktywne Praca z

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer
- prezentacja multimedialna
- karty pracy ucznia

CELE LEKCJI:

Ogólne

- Poszerzanie i porządkowanie informacji,
- Poznanie tradycji i wierzeń związanych z Wielkanocą;
- Kształtowanie umiejętności wypowiadania się;

Uczeń :

- zna tradycje i wierzenia związane z Wielkanocą;
- Wie, z czym wiązały się poszczególne tradycje i wierzenia;
- odczuwa przywiązanie do tradycji,
- potrafi współpracować w grupie,
- rozumie potrzebę właściwego zachowania się w różnych sytuacjach,
- zna ludowe zwyczaje, jakie mają miejsce w okresie Świąt Wielkanocnych,
- rozwiązuje proste zagadki słowne,
- nazywa symbole Świąt Wielkanocnych,
- swobodnie wypowiada się na podany temat,
- redaguje i pisze zdania oznajmujące tworzące spójną wielozdaniową wypowiedź,

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Wprowadzenie

Czas realizacji 15 min

1. Nauczyciel zadaje uczniom pytanie, jakie święta się do nas zbliżają.
2. Uczniowie dostają karty pracy z rebusem, który mają rozwiązać. Podane hasło jest tematem dzisiejszej lekcji.

Rozwiązanie rebusu.

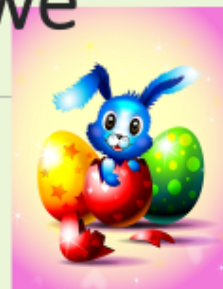
Hasło:

Rozwinięcie

Czas realizacji 35 minut

3. Czytanie przez nauczyciela tekstu z książki na temat Wielkanocy.
4. Rozmowa z dziećmi na temat zwyczajów związanych z obchodzeniem Wielkiego Tygodnia przy pomocy prezentacji multimedialnej.

Święta Wielkanocne –
zwyczaje, obrzędy ludowe

Tradycje związane z obchodzeniem Wielkiego Tygodnia

Wielki Tydzień zaczyna się od strojenia palm. Strojenie palm i ich święcenie w Niedzielę Palmową nawiązuje do wjazdu Chrystusa do Jerozolimy. Palmy po dzień dzisiejszy stanowią nie tylko element zdobniczy w domach, ale mają również szerokie znaczenie i zastosowanie w ludowej kulturze. Po święceniu zatyka się palmę przed głównym wejściem do domu, żeby chroniła przed piorunami cały dom i rodzinę.

W **Wielki Czwartek** wierzą, że woda nabiera niezwyklej mocy- dodaje dziewczynie urody. **Ciekawostka** - w tym dniu wchodziło się do lodowatej wody. Chociaż łamało w kościach, drętwiały nogi- zanurzano się w wodzie. Później panny biegły do domu sprawdzić w lusterku czy znikły piegi lub krosty.

W **Wielki Czwartek** we wszystkich kościołach zawijazuje się dzwony na znak żałoby, zastępują je drewniane kołatki. Ich grzechot miał przypominać wiernym o pokucie i nakłaniać do pobożnych rozmyślań i praktyk.

Wielki Piątek to najsmutniejszy dzień w roku. Chrystus zmarł po długich mękach i śmierć zatriumfowała. Śmierć czyli zło.

Ciekawostka - dzwony milkną. Kiedy milkną dzwony, rozlega się dźwięk drewnianych kołatek. Obyczaj ten był okazją do urządzania psot. Młodzież biegła po wsi z grzechotkami, strasząc wszystkich. Do dziś zachował się zwyczaj obdarowywania dzieci w Wielkim Tygodniu grzechotkami.

Wielki Piątek - w całym Kościele jest dniem głębokiej żałoby. Po południu w bocznych nawach kościołów są odsłaniane groby Chrystusa. Ten piękny zwyczaj znany w Polsce już w XVII wieku, zachował się do naszych czasów.

Ciekawostka - do dziś zachował się także obyczaj pobożnego nawiedzania Grobu Pańskiego, w Wielki Piątek i w Wielką Sobotę oraz obyczaj straży grobowych, które zaciągają honorowo harcerze, strażacy i żołnierze.

Wielka Sobota wigilia - przedświęcie Wielkanocy jest w całej Polsce dniem święcenia ognia, wody, cierni i jadła.

Ciekawostka - w przeszłości księża święcili pokarmy w domach, całe świąteczne zastawione stoły lub wielkie kosze pełne jadła przynoszone np. na wiejskie placówki, pod krzyże i kapliczki. Poświęcone musiało być bowiem wszystko, co ludzie przygotowali na święta. Z czasem wprowadzono zwyczaj święcenia jadła w kościele. Początkowo przynoszono do kościoła wszystko, co było przeznaczone na świąteczny stół: chleby, słodkie kołaczki, babki, zwoje kielbas, polacie słoniny, osetki masła, chrzan w laskach i kopy jaj. Obecnie do koszyczków ze święconym wkłada się już tylko symbolicznie jajko, trochę soli, kromkę chleba, czasem mały kawałek kielbasy lub ciasta. I w przeszłości i obecnie, w koszyczku ze święconym nie może zabraknąć baranka z cukru lub ciasta z czerwoną chorągiewką. Stawia się go zwykle na łączce z młodej wyhodowanej w domu rzeżuchy lub zielonego wschodzącego owsa. Zwyczaj ustawiania na wielkanocnym stole baranka w dawnej Polsce zwanego agnuskiem - symbolu Chrystusa Zmartwychwstałego- wprowadził w XVI wieku papież Urban V.

Niedziela Wielkanocna - Najważniejszym momentem obchodów wielkanocnych jest uroczysta rezurekcja, trzygodzinna msza odprawiana w Wielką Niedzielę ku chwale Zmartwychwstania

Pańskiego. Po nabożeństwie rozpoczyna się w domu uroczyste śniadanie - wielka uczta wielkanocna. Ucztę poprzedza ceremonia dzielenia się poświęconym jajkiem i życzenia.

Ciekawostka - zwyczaj ten przypomina nieco obrzęd łamania opłatka w Wigilię Bożego Narodzenia. Niegdyś po podzieleniu się jajkiem, a jeszcze przed rozpoczęciem uczty świątecznej, każdy z domowników musiał spożyć całą laskę chrzanu. Zmuszano do tego nawet małeńkie dzieci, tłumacząc im, że dzięki temu przez cały rok nie doświadczą bólu zębów, brzucha, kataru ani kaszlu. Uważano, że jest to umartwienie, któremu należy poddać się przed obfitym i smacznym świątecznym jedzeniem i piciem, ponieważ Jezus cierpiący na krzyżu dla odkupienia świata był pojony żółcią i octem. Dopiero potem można było próbować wszystkich po kolei wielkanocnych przysmaków.

Poniedziałek Wielkanocny - drugi dzień świąt wielkanocnych zwany śmigusem-dyngusem po dzień dzisiejszy upływa na zabawach i harcach młodzieży połączonych z oblewaniem się wodą. Pierwotnie dyngus i dyngusowanie były wymuszaniem datków, przede wszystkim jajek, pod groźbą przymusowej kąpieli. Śmigus oznaczał uderzanie, smaganie różgą, gałązką albo palmą, choć np. na Śląsku Cieszyńskim najpierw oblewano dziewczęta wodą, a potem „suszą” je żartobliwymi uderzeniami bata z wierzbowych witek. Z czasem te dwa odrębne zwyczaje zostały połączone w jeden, śmigus-dyngus.

„Dzień św. Lejka”, jak żartobliwie określano lany poniedziałek nikomu nie mógł ująć na sucho. Wśród pisków, krzyków, szamotaniny i śmiechu najchętniej urządzano dyngus ładnym i lubianym pannom. Ta z dziewcząt, której nie oblano wiadrzem wody lub nie wrzucono do rzeki, stawu czy chociażby koryta czuła się obrażona.

5. Opowiadanie nauczyciela o ludowych zwyczajach związanych z Wielkanocą.
6. Głośne czytanie przez chętne dzieci tekstu „Wielkanoc”.
7. Zabawa dydaktyczna

Uczniowie zgadują zagadki zadawane przez nauczyciela:

<p>Zagadka 1.</p> <p><i>Długie uszy, mały ogon, bardzo jest nieśmiały. I z ogonkiem jak pomponik przez zielone pola goni.</i></p>	zając
<p>Zagadka 2.</p> <p><i>Drugi zwierz, całkiem mały. Ma dwa rogi, cztery nogi, z wełny kożuch na mróz srogi. Trawę skubie cały ranek, ten biały.....(</i></p>	baranek
<p>Zagadka 3.</p> <p><i>A tu znowu taki ptak; Kulisty, złocisty, który kwoczą mamę ma i z jajka się wykluwa.(</i></p>	kurczątko
<p>Zagadka 4.</p>	jajko

<i>Kura je zniosła, mama przyniosła, ugotowała i dzieciom dała.</i>	
Zagadka 5. <i>A jak nazywają się jajka: białe, żółte, ozdabiane, na Wielkanoc darowane?</i>	pisanki

Zakończenie

Czas realizacji: 5 minut

1. Praca domowa

Wykonaj w domu pisankę

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

SCWG
stowarzyszenie aktywnego
wspierania gospodarki

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KARTA PRACY

REBUS

RZBA

Ł

RZ

ODPOWIEDŹ

.....

CZŁOWIEK - NAJLEPSZA INWESTYCJA

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego